

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podstawy prawodawstwa

szkolenie prowadzone przez **Ewę Brudnoch**

prawniczkę

mediatorkę wpisaną na listę Prezesa Sądu Okręgowego w Bydgoszczy

wykładowczynię akademicką

Projekt: **„Silne organizacje pozarządowe wsparciem dla społeczeństwa obywatelskiego”** realizowanym w ramach konkursu pn. „Rozwój dialogu obywatelskiego poprzez zwiększenie udziału NGO w procesie stanowienia prawa oraz współkreowaniu, monitorowaniu i ewaluacji polityk publicznych w obszarach ich działalności z wykorzystaniem gamy narzędzi partycypacji społecznej oraz wzmocnienie ich potencjału do działań rzeczniczych i strażniczych (typu watchdog ”współfinansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wprowadzenie

Czym jest prawo?

Dlaczego potrzebujemy przepisów?

Codzienny wpływ prawa na nasze życie

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo w życiu codziennym

- * Prawo na drodze

- * Umowy i zakupy

- * Ochrona zdrowia i pracy

- * Sprawy rodzinne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co to jest prawodawstwo?

- Zasady stanowienia prawa
- Zbiór reguł tworzonych przez państwo
- Obowiązuje wszystkich obywateli

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Źródła prawa

- Konstytucja
- Ustawy
- Rozporządzenia
- Akty prawa miejscowego

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Hierarchia aktów prawnych

- Konstytucja – najwyższa siła
 - Ustawy – ogólne przepisy
- Rozporządzenia – uszczegółowienie
 - Uchwały i regulaminy lokalne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Konstytucja

- Najważniejszy dokument państwa
- Określa prawa i obowiązki obywateli
 - Podstawa działania władzy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ustawy

- Tworzone przez parlament
- Regulują najważniejsze dziedziny życia
- Przykład: Kodeks pracy, ustawa o ochronie zdrowia

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rozporządzenia

- Wydawane przez rząd lub ministra
- Szczegółowe przepisy wykonawcze
 - Muszą być zgodne z ustawą

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo miejscowe

- Uchwały rady gminy, powiatu
- Dotyczą tylko danego obszaru
- Przykład: regulamin utrzymania czystości

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Gałęzie prawa

- Prawo cywilne
 - Prawo karne
- Prawo administracyjne
 - Prawo pracy
- Prawo konstytucyjne

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo cywilne

- Sprawy między obywatelami
 - Umowy, spadki, własność
- Sądy cywilne rozstrzygają spory

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo karne

- Zakazy i nakazy chroniące społeczeństwo
- Przestępstwa i wykroczenia
 - Kary i sankcje

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo administracyjne

- Relacje obywatel – urząd
- Wydawanie decyzji i zezwoleń
 - Kontrola administracji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawo pracy

- Relacje pracownik – pracodawca
 - Czas pracy, wynagrodzenie
- Ochrona praw pracowniczych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PL Prawo konstytucyjne

- Zasady ustroju państwa
 - Organy władzy
- Prawa i wolności obywatela

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kto tworzy prawo w Polsce?

- Parlament (Sejm i Senat)
 - Prezydent RP
- Rząd i ministrowie
- Samorząd lokalny

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Proces stanowienia prawa

1. Projekt ustawy
2. Prace w Sejmie i Senacie
3. Podpis Prezydenta
4. Publikacja w Dzienniku Ustaw

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

EU Prawo a Unia Europejska

- Prawo UE obowiązuje w Polsce
- Dyrektywy i rozporządzenia unijne
- Zasada pierwszeństwa prawa UE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawa obywatela

- Wolność słowa i wyznania
 - Prawo do pracy i nauki
- Prawo do ochrony zdrowia
 - Prawo do sądu

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Obowiązki obywatela

- Przestrzeganie prawa
- Płacenie podatków
- Obrona ojczyzny
- Poszanowanie innych osób

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MEDIACJA

- Mediacja to dobrowolny proces rozwiązywania sporów, w którym strony, przy pomocy neutralnego mediatora, próbują wypracować wzajemnie akceptowalne porozumienie.
- Mediator nie narzuca rozwiązań, ale pomaga stronom w komunikacji, zrozumieniu stanowisk i negocjacjach, dążąc do polubownego zakończenia konfliktu.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Gdzie znaleźć przepisy

- Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP)
- Dziennik Ustaw i Monitor Polski
 - Strony ministerstw
- Biuletyny informacji publicznej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Jak czytać przepisy

- Tytuł ustawy
- Artykuły i paragrafy
- Odwołania do innych ustaw
- **Ważne:** zwracać uwagę na datę obowiązywania

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dlaczego warto znać podstawy prawa

- Lepsza orientacja w codziennych sprawach
 - Świadomość własnych praw
 - Ochrona przed nadużyciami
 - Ułatwia kontakt z urzędami

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podsumowanie

- Prawo porządkuje życie społeczne
 - Najważniejsza jest Konstytucja
 - Prawo dotyczy każdego z nas
- Warto znać podstawy, by lepiej funkcjonować w społeczeństwie

Dziękuję za uwagę 😊